

منبع اشپیکل

با شروع فصل زمستان، اوضاع داخلی جزیره یونانی لسبوس ناپایدار شده‌است.وضع اردوگاه‌های پناهجویان وحشتناک‌است وساکنان جزیره از بی‌توجهی‌های آتن واتحادیه اروپا خسته شده‌اند.اشپیکل نگاهی انداخته‌به اوج برخورد شرم‌آور اروپا در این اردوگاه.

کسانی که دوست دارند اوج رفتار شرم‌آور اروپایی‌ها را ببینند می‌توانند خیلی راحت از تپه درختان زیتون در جزیره لسبوس بالا بروند تا دیوارهای بلند بتونی اردوگاه موریا نمایان شود. یکی روی دیوار با اسبیری نوشته «به زندان خوش آمدید»، بوی گند فاضلاب و آشغال به یازدیدکنندگان خوش آمد می‌گوید و کیسه‌های پلاستیکی تمام زمین را پوشانده‌اند. باران می‌بارد و در جاده‌چاله‌هایی از آب کثیف درست شده که عمق آن تا قوزک پامی‌رسد. مهاجرانی که از اردوگاه بیرون می‌آیند شلنی از کیسه‌های پلاستیکی به تن دارند و خیلی از آنها با مبیایی از چاله‌ها رد می‌شوند. مردان با تنه‌زدن به یکدیگر از جمعیت‌ردمی شونده‌کودکان گریه‌می‌کنند. به یکی از شرم‌آورترین مناطق اروپا خوش آمدید. اردوگاه موریا، ظرفیت پذیرش ۲هزار و ۳۳۰ پناهجو را دارد. اسامدر حال حاضر هزارو ۴۸۹نفر در آن زندگی می‌کنند «عمر شش‌رکی» از چادری که خارج از دیواره‌های اردوگاه نباشد بیرون می‌آید.مردی سفیدرو و لاغر،دانشجوی رشته‌مهندسی در سوریه و گیتارباست یک گروه ارک.او باصداها مرددیگر در میان درختان میوه بیرون از اردوگاه زندگی می‌کند، چون شرایط داخل اردوگاه خطرناک شده. تشک خوابش را روی تخته چوبی انداخته که در زیر آن آب باران جمع شده‌است.

عمر منتظر است تا امدادر سامان مواد غذایی را پخش کند: کوفته‌قلفلی‌هایی که بوی فاسدشدگی می‌دادند و یک کاسه برنج، او می‌گوید: «از جنگ فرار کردم، وارد جنگ دیگری شدم.» وضعیت جزیره لسبوس هیچ‌وقت مثل امروز قدری بی‌ثبات نبوده. با فرارسیدن زمستان، ۱۵هزار پناهجو در پنج منطقه در جزایر یونان در دریای اژه زندانی شده‌اند. ۸هزار و ۳۵۷نفر از آنها در لسبوس در شرایطی وحشتناک در پناهگاه‌هایی پر جمعیت‌زدگی ناساعدی دارند. بسیاری از پناهجویان مجبورند در چادرهای تابستانی بخوابند.خیلی‌ها هم دلیل از عدم جمعیت‌ودرگیری‌های متناوم در اردوگاه اصلی احساس ناامنی می‌کنند. تعداد بسیاری از پناهجویان در لسبوس دست به اعصاب‌غذا داده‌اند.

پیمان پناهجویان میان اتحادیه‌ه اروپا و ترکیه باعث شده تعداد پناهجویانی که به یونان می‌رسند، ۹۷درصد کاهش یابد، اما همچنان مهاجران بسیاری هر روز وارد یونان می‌شوند. تا به امروز، حدود ۱۱هزار نفر از ترکیه وارد این جزیره شده‌اند که در مقایسه با ۱۲هزار و ۵۰۰ نفری که فقط در عرض یک روز در آگوست ۲۰۱۵ وارد شدند، رقم بسیار کمی است. در آن زمان پناهجویان را به خاک اصلی منتقل می‌کردند تا بتوانند به سفر خودشان عبور از جزایر بالکان برای رسیدن به مهاجرستان آتریش و در نهایت آلمان ادامه دهند. ادارات ثبت‌اساسا به زندان تبدیل‌شده‌اند.

مدت زمان بیش از حد طولانی برای بررسی تقاضاتنامه‌ها

آن دسته از افرادی که برای پناهندگی از ترکیه به یونان می‌آیند، باید وارد یکی از این پنج جزیره شوند: سلاموس، لسبوس، خوسوس، کوس و لروس. قوانین آن از مارس ۲۰۱۶ وضع شد، اما بررسی تقاضاتنامه‌ها بسیاری طولانی شده‌است. با این وجود، تنها افرادی که تقاضاتنامه‌های باییدشده دارند –یا مخصوصا افرادی که آسیب‌پذیر به نظر می‌رسند- می‌توانند به خاک اصلی سفر کنند. دولت آتن وقت زیادی ندارد تا از زمستان گذشته‌درس بگیرد، وقتی که پنج پناهجو در اردوگاه موریا جان خود را در دست دادند، بعضی از آنها برای گرم کردن چادرشان مردند. در دقایق پایانی قبل از شروع فصل زمستان وزیر مهاجرت این کشور به دنبال راه‌حلی برای این مشکل است. او می‌خواهد با اجازه هتل‌های لسبوس و آوردن دو کشتی از پیرانسه که می‌توان در کل ۱۲هزار نفر در آن جای داد، این مشکل را حل کند. این برنامه در جزیره لسبوس، جایی که ساکنان آن تا به امروز صبر و تحمل خوبی از خود نشان داده‌اند، متخالفن

گسترده‌ای داشته‌است. شهردار میانه‌روی لسبوس روز دوشنبه تقاضای اعصاب عمومی و اعلام جنگ علیه دولت یونان را داشت. او آتن را متهم کرد که از نیاز برای تأسیسات زمستانی به‌عنوان بهانه‌ای برای تبدیل لسبوس به زندان جزیره‌ای استفاده می‌کند. در این میان، مهاجرانی که در لسبوس گیر افتاده‌اند، وضعیت‌شان بدتر می‌شود. منتقدان در لسبوس و ساکنان آن قربانی شده‌اند تا به ترکیه این پیام را بفرستند که باید به عهد خود در پیمان پناهجویان وفادار بماند. بروکسل جار می‌زند که این معاهده موفقیت‌آمیز بوده‌است، چون باعث کاهش تعداد افرادی شده که به اروپا می‌رسند. اما در واقعیت، در حاشیه‌های اتحادیه اروپا، محله‌های فقیرنشین جدیدی به وجود آمده‌است. عمر شش‌رکی ۲۴ ساله می‌گوید: «قاچاقچیان گفتند که یک یا دو هفته بیشتر طول نمی‌کشد.» شش‌رکی که از خدمت‌سربازی در سوریه فرار کرده، ابتدا در یک کارخانه پلاستیک‌سازی ترکیه‌ای مشغول به کار شد. وی ۱۳ ساعت در روز کار می‌کرد، اما رئیس اغلب حقوقش را پرداخت نمی‌کرد. او می‌خواهد وارد آلمان شود، جایی که خانواده‌اش زندگی می‌کنند، اما ۶ماه‌است که در لسبوس گیر افتاده.

امیدیه معجزه

شش‌رکی ویدیوهایی از درگیری‌های شبانه نشان داد که میان ملیت‌های مختلف در اردوگاه موریا به وجود آمده، جایی که افکاشت خیلی طولانی نشد. در آن ویدیوها، سنگ‌ها در هوا پرتاب می‌شوند و صدای جع مردمی که از روی سقف کانتینرها فرار می‌کنند، به گوش می‌رسد. ساکنان اردوگاه‌ها را آن آتش زده‌اند. او می‌گوید: «شش‌بها صدای درگیری‌ها را می‌شنیدیم.» شش‌رکی

ترجیه می‌دهد در جنگل بدون آب و برق زندگی کند تا در داخل اردوگاه از یک شلنگ نزدیک معدن سنگ برای استحمام استفاده می‌کند و به وقوع معجزه امید دارد. دولت فدرال یونان اردوگاه موریا را اداره می‌کند و با توجه به شرایط آن جای تعجب ندارد که روزنامه‌نگاران اجازه ورود به آن جا نداشته باشند. خیلی سخت نیست که یک شلن پلاستیکی را روی سر انداخت و بپوشاکی از درها وارد شد. داخل اردوگاه کانتینرهای عفرهای قرار دارند که ۱۴نفر در آنها زندگی می‌کنند، توالت‌ها گرفته، سطل آشغال‌ها را هیچ‌کس خالی نمی‌کند و مادران در کنارشان پوشک نوزادان را عوض می‌کنند. ساکنان موریا به یازدیدکننده می‌گویند: «موریا، مشکلات بسیاری دارد.» صبروحمل همه‌لریز شده: پناهجویان، یونانی‌های ساکن جزیره و به‌بیشتر از همه، اسپریوس گالیئوس، شهردار لسبوس، روز دوشنبه پشت ردیفی از کامیون‌های زیاده در حالی که از موتیلنه، پایتخت جزیره عبور می‌کنند، راهپیمایی می‌کنند. شهردار لسبوس به نشانه اعتراض تقاضای اعصاب عمومی کرده‌و صداهانفر از ساکنان جزیره با ناآبوس به موتیلنه سفر کرده‌اند تا در آن شرکت کنند. گالیئوس، ۶۵ساله با باروهای پریش و صورتی کلاچین و چوک‌خورده پانندی پوست‌آبی به تن دارد، با تسبیح نازنجی بازی می‌کند که قرار است به وقتی گالیئوس به میدان مرکزی بندر ماتیلینی می‌رسد، از چندین پله بالا می‌رود و رو به جمعیت سخنرانی می‌کند. مردی با عجمه‌های پلاستیکی بایک دستش یک بز و با دست دیگرش بلاکاردی را بالا نگه داشته‌است. روی آن نوشته‌شده «دیگر تحمل‌مان تمام

گزارش اشپیکل از شرایط داخل اردوگاه موریا در یونان

زشت‌ترین روی اروپا

◀ رسوایی شرایط پناه‌جویان در جزیره لسبوس

شده»، گیلئوس می‌گوید: «در طی سه‌سال گذشته، از طرف یونان و اروپا بار عظیمی روی دوش ما گذاشته شده و آنها ما را تنها بوی دفاع گذاشته‌اند.» او می‌گوید که بدون آن که نظر ساکنان لسبوس را بپرسند برای آنها تصمیماتی گرفته‌اند. او باساحتی رافروخته می‌گوید: «پناهجویان باید خیلی سریع به مناطق مرزی فرستاده شوند، شرایط ما اضطراری‌است.»

«ما همی جنگیم»

گالیئوس در ادامه می‌گوید فصل زمستان دارد فرا می‌رسد «ولت به‌تنهایی مسئول مرگ آن پنج نفر در اردوگاه موریا،» شهردار بدون این که نوشته‌ای دستش باشد، صحبت می‌کند و صدایش از خشم می‌لرزد. بی‌پامی شهردار لسبوس مستقیما دولت آتن را هدف می‌گیرد، «ما هیچ فضایی برای ساخت اردوگاه دیگر نداریم، در بندر هیچ هتل کشتی وجود ندارد. در این شرایط، با ورودی را می‌بندیم یا توی آب می‌پریم تا جلوی‌شان را بگیریم! اگر می‌خواهید جنگ راه‌بنداز، بدما هم می‌جنگیم.» اسپریوس گالیئوس دو روز قبل از راهپیمایی اعتراضی در دفتر کارش ملاقات کردیم. سازمان ملل، اتحادیه اروپا و حتی شخص پاپ هم از لسبوس در رابطه با نوع برخوردشان با پناهجویان تقدیر کرده‌اند. حالا چرا اجازه تأسیس اقامتگاه زمستانه

و ترکیه بودم تا فشار از روی دوش ما برداشته شود. هیچ‌کس به من نگفته بود که مردم جزیره من را ترک می‌کنند و آنها ما را تنها بوی دفاع گذاشته‌اند.» او می‌گوید که بدون آن که نظر ساکنان لسبوس را بپرسند برای آنها تصمیماتی گرفته‌اند. او باساحتی رافروخته می‌گوید: «پناهجویان باید خیلی سریع به مناطق مرزی فرستاده شوند، شرایط ما اضطراری‌است.»

«ما همی جنگیم»

گالیئوس در ادامه می‌گوید فصل زمستان دارد فرا می‌رسد «ولت به‌تنهایی مسئول مرگ آن پنج نفر در اردوگاه موریا،» شهردار بدون این که نوشته‌ای دستش باشد، صحبت می‌کند و صدایش از خشم می‌لرزد. بی‌پامی شهردار لسبوس مستقیما دولت آتن را هدف می‌گیرد، «ما هیچ فضایی برای ساخت اردوگاه دیگر نداریم، در بندر هیچ هتل کشتی وجود ندارد. در این شرایط، با ورودی را می‌بندیم یا توی آب می‌پریم تا جلوی‌شان را بگیریم! اگر می‌خواهید جنگ راه‌بنداز، بدما هم می‌جنگیم.» اسپریوس گالیئوس دو روز قبل از راهپیمایی اعتراضی در دفتر کارش ملاقات کرده‌است. او می‌گوید: «ما را تهدید می‌کنند تا هتل هم از لسبوس در رابطه با نوع برخوردشان با پناهجویان تقدیر کرده‌اند. حالا چرا اجازه تأسیس اقامتگاه زمستانه

اربابی پناهجویان نمی‌دهد! گالیئوس سیگاری را روشن می‌کند. پاسخ این سوال آسان نیست. در سپتامبر ۲۰۱۵، ۳هزار پناهجو در موتیلنه اقامت داشتند، حتی در آن زمان هم مقامات محلی برای ثبت پناهجویان قبل از آن که به خاک اصلی یونان فرستاده شوند، کمک می‌کردند. او می‌گوید: «من موافق پیمان اتحادیه اروپا

تلاش پناهجویان سوری برای زندگی جدید در ترکیه

پناهندگان از بیان دقیق مبلغ و وجه امتناع کرده‌، اما روشن است که هزینه چنین خدماتی بین ۵۰۰ تا ۲۰۰۰ دلار برآورد می‌شود. زمانی که ما به توافق ترکیه و اتحادیه اروپا در مورد پناهجویان اشاره کردیم شد، دو روز بعد، من از گدراندن مصاحبه موفق به دریافت ویزای شنگن شدم. ما با هم به بخش کنترل گذرنامه فرودگاه استانبول رفتیم، اما پلیس، همسر مرا دستگیر کرد. معلوم شد که هم‌مساحبه و هم ویزای جعلی هستند. ما به هیچ‌وجه مقصر نیستیم، ما نمی‌خواستیم با ویزای جعلی سفر کنیم، اما در حال حاضر همسر در زندان است و من نمی‌دانم چه کار باید بکنم.» با توجه به توافق ترکیه و اتحادیه اروپا در رابطه با پناهندگان، یونان باید پناهندگانی را که به‌طور غیر قانونی از ترکیه به خاک آنها وارد می‌شوند، به ترکیه بازگرداند، اما این اخراج باید در چارچوب قوانین و به‌طور رسمی صورت پذیرد.

«همسر من با ویزای تقلبی قاچاقچیان، دستگیر شد»
عبدالله ۲۴ساله از کابل داستان خود را برای ما تعریف کرد: «من با ویزای دانشجویی، در یکی از دانشگاه‌های آلمان تحصیل می‌کنم. اما همسر در ترکیه اقامت داشت و من می‌خواستم پس از دریافت روادید، او را نیز به آلمان ببرم. وقتی برای نخستین بار با درخواست صدور ویزای همسرم مخالفت شد، «لالی» به ما مراجعه کرد ما به استان ادیرنه می‌رویم. در آن جابخش عمده‌ای از پناهندگان

کالیس تنها ۳۷نفر از کارمندان دولت یونان به همراه ۱۰۰نفر دستگیری که اتحادیه اروپا در اختیار گذاشته‌در آن جا کار می‌کنند. هر هفته، ۳۵۰تقاضانامه پناهندگی ثبت و ۱۵۰مصاحبه انجام می‌شود، اما هر روز حدود صد نفر به این تعداد اضافه می‌شوند که باعث بهم‌ریخته‌شدن اوضاع شده‌است.

کالیس علنا احساس خوبی نسبت به پیمان اتحادیه اروپا-ترکیه ندارد. او در جواب این که آیا خطری آنها را تهدید می‌کند یا ممکن است به همان کشوری که فرار کرده‌اند، برگردانند می‌گوید: «من و همکارانم نمی‌خواهیم یک نفر را هم به ترکیه پس بفرستیم.» به گفته کالیس، ترکیه کشور مبدا امنی برای این افراد به شمار نمی‌آید. کالیس مثال می‌زند: «وقتی که افغانستان‌ها یا عراقی‌ها به ترکیه برگردانده شوند، از آن‌جابه کشور خودشان پس فرستاده می‌شوند.»

پیمان با ترکیه این اجازه را به مسئولان می‌دهد که با هر پرونده‌ای متفاوت رفتار کنند. کالیس می‌گوید: «برای بررسی هر پرونده ۴۵ یا ۵۰ روز وقت احتیاج داریم.» در مرحله نخست ۷۰درصد تقاضانامه‌ها قبول می‌شوند. ۳۰درصدباقی‌مانده که تجدیدنظر می‌شوند ممکن است مجبور شوند بیش از یک‌سال در لسبوس بمانند. اعضای کمیته‌ای که برای تجدیدنظر تصمیم‌گیری می‌کنند، ۲۶نفر است که هر هفته تقریبا ۳۰حکم صادر می‌کنند. با دنظر گرفتن این موارد، این اعداد نشان دهنده ازدحام جمعیت در لسبوس منطقی به نظر می‌رسد. اما شرایط موجود نه‌تنها پناهجویان بلکه ساکنان جزیره را هم عصبانی کرده‌است. دمیتریس کاتیوتیس ۶ساله یکی از اهالی لسبوس، همان‌طور که پشت میز آشپزخانه‌اش در روستایی در موریا نشسته می‌گوید: «پناهجویان یکی از گوسفندانم را کشتند.» گوسفند مور درخلاف‌اش بود «روزی دولتیر شیر می‌داد.» کاتیوتیس تمام زندگی‌اش را در لسبوس به پرورش دام پرداخته. تا قبل از ساخت اردوگاه در نزدیکی روستایش آرامش در آن جا برقرار بود.

اعتماد غذا

کاتیوتیس کشاورز ادعا می‌کند دچار بیگانه‌هراسی نشده، اما اضافه می‌کند که دیگر این‌جا احساس امنیت نمی‌کند. او می‌گوید: «زمین‌هایم ۳۰، ۳۰آس گوسفند و بز غیب شده‌اند. پناهجوها حصار و درخت‌های انگور را شکسته‌و از زمین به‌عنوان دستشویی استفاده کرده‌اند.» او می‌گوید که باید برای درست کردن حصار ۱۵۰۰ یورو بپردازد، اما حقوق بازنستستی‌اش تنها ۲۳۸ یورو در ماه است. یکبار که پناهجویان جوان به مزرعه‌اش آمده و قصد داشتند او را بیرون کنند، تفنگش را برداشته و

دو تیر هوایی زده، پلیس حالا تفنگش را ضبط کرده. او می‌گوید: «بیمه‌تأمینانه» کاتیوتیس که گوسفند کشته شده را در فریز نگهداری می‌کرده تا این که شهردار برای بررسی مشکلات روستا به موریا آمد. او می‌گوید: «که خوبی گوسفند را جلوی پایش انداختم.» وقتی که این کار هیچ کمک نکرد، این کشتی‌سوراز محافظت از خودش سبک بزگی خرید. او دوست دارد تمام پناهجویان زندانی شوند. در بندر موتیلنه، چهار خواهر جوان و اهل افغانستان چادرشان را روی اسفالت کنار چادرهای بسیاری از افغانستانی‌ها و ایرانی‌ها بنا کرده‌اند. آنها جای چادرهای‌شان اغلامیهای نصب کرده‌اند: «ما آزادی می‌خواهیم.» «برای به دست آوردن حقوق‌مان اعصاب غذا کرده‌ایم.» «برمه ۱۷ساله می‌گوید: «۱۸روز است که هیچی نخورده‌ایم.» او زنی جوان با صورتی جدی است که روسری قرمزی روی سرش کشیده و در ادامه می‌گوید: «راه دیگری برای این که مردم به حرف‌مان گوش کنند، بلد نیستیم.» بعد از فرار از طالبان در افغانستان، راه‌این زنان به موریا ختم شده در یکی از درگیری‌های اردوگاه سنگی به سر کرمه برخورد کرد. او یکی از افرادی بود که به دلیل خطرناک‌شدن اوضاع داخل کمپ آن را ترک کرد.

چهار خواهر از روزه‌ای بزگی برای آینده‌شان دارند، یکی می‌خواهد دندانپزشک شود، دیگری طراح و سومی دوست دارد مهندس شود. کرمه می‌گوید: «مگر می‌تدیم روپا به حقوق‌انسان احترام می‌گذار. ما مادر و پدر» پس برنامهمان را عوض کردند. دیگر نمی‌خواهند به آلمان بروند، بلکه هدف‌شان درست کردن یک زندگی در کاداست.

تلاش می‌کنند از مرز زمینی به یونان وارد شوند. پناهندگانی که موفق به عبور از رودخانه مرزی مریچ در ایرنه می‌شوند، عملا وارد یونان شده‌اند طبیعی است که بخش قابل توجهی از مرز یونان با سیم‌های خاردار حصار شده‌است. پناهندگان نیز برای عبور از مرز به دنبال مناطقی هستند که فاقد سیم خاردار باشند. ما خود را به روستای دوبران (Doyran) و الجیلی (Eljili) در استان ادیرنه رساندیم. این دو روستا مکانی است که قبلا تعداد بسیار زیادی از مهاجران را در خود جای داده بود. زمانی که ما در یک قهوه‌خانه با ساکنان محلی در روستای دوبران صحبت کردیم متوجه شدیم آنها مدت‌هاست پناهنده‌ای را در آن جاشاهده نکرده‌اند، چرا که پس از وقوع کودتای ۱۵ جولای، کنترل مرزها توسط ژاندارمری تقویت شده‌است. علی کارت، کدخدای روستای دوبران گفت: «هر ۲-۳ ماه گذشته هیچ مردودی مشاهده نشده‌است. در مقایسه با آنچه قبلا وجود داشت، پدیده مهاجرت به‌طور قابل توجهی کاهش یافته‌است.» بنا به اظهارات علی کارت، روستاییان و او بارها مشاهده کرده‌اند که پلیس یونان چگونه از ورود مهاجرانی که قصد ورود به قلمروی یونان از طریق رودخانه مریچ راداشته‌اند، جلوگیری کرده‌است.

«اگر موافقتنامه اعتبار دارد، پس چرا یونان آن را رعایت نمی‌کند»

پس از دوبران ما به روستای الجیلی رفتیم. محمد حمدی آکسوی، کدخدای روستا با اشاره به مفاد موافقتنامه ترکیه و اتحادیه اروپا گفت: «وقتی توافقی وجود دارد، پس چرا یونان به آن عمل نمی‌کند. ما بارها بارها شاهد بودیم که پلیس یونان پس از ضرب‌وشتم مهاجران، آنها را به آب می‌اندازند. این بی‌مواظتنامه برای آنها وجود ندارد. ساکنان روستای ما بارها به این پناهندگان کمک کرده‌اند. ما به آنها لباس گرم و خشک و به فرزندان خود رسان‌شان، شیر داده‌یم. من دلم برای آنها می‌سوزد. آخر چگونه می‌توان چنین رفتاری انسانی نامید؟» اشاره به این واقعیت که اخیرا تعداد بسیار اندکی سعی در عبور از مرز ترکیه به یونان را دارند. آکسوی می‌گوید: «ما مدت‌هاست که دیگر موردی را در رابطه با عبور افراد از مرز ترکیه به یونان مشاهده نکرده‌ایم. اما افراد زیادی را دیده‌ایم که توسط یونانی‌های سوری ترکیه‌بازگردانده می‌شوند.»